

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 75 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. AVGUSTA 1923.

PATENTNI SPIS BR. 1178.

Stickstoff-Werke A. G. Ruše, Beč.

Postupak za priredjivanje karbamida.

Prijava od 26. marta 1921.

Važi od 1. decembra 1922.

Pravo prvenstva od 24. marta 1916. (Nemačka).

Kod kataličkog preobraženja od cyanamida u karbamid pri upotrebi kalcijum cyanamida i gasova, koji sadržavaju ugljene kiseline a dobivaju se tehničkim putem, opažalo se, da su efekat i svojstva katalizatora nakon upotrebe od više puta znatno popustila. Uzrok, da katalizatori postaju lošiji, nešao se je već prije, a sastoji se u apsorpciji od soli, koje se nalaze u tehničkim rastvorima od kalcijum-cyanamida. Ogledi u velikom pokazali su, da su još i druge okolnosti uzrok te činjenice. Ako se naime pri tome mangan super oxyd ili njegovi hidrati upotrebljavaju kao katalizatori, onda se pokazuju osim usporivanja katalizatorskog efekta, takođe direktni gubici katalizatorove količine s tim, da jedan dio od mangan superoxyda kao manganova so prelazi u rastvor. To se moglo desiti samo sa reducirajućim materijama u rastvorinama kalcijum cyanamida; a ogledi su pokazali, da se ne dešavaju gubici mangan superoxyde, ako se kaši kalcijum cyanamida uz koji djeluju kiseline ili pak rastvoru kalcijum cyanamida pridodaju hemiške materije, koje onemogućuju opstanak reducirajućih materija.

Isto se pokazalo pri upotrebi kalajne kiseline upotrebljene kao katalizator, ne do duše redukcijom nego drugim hemičkim izmjenama reducirajućih materija sa kalcijum cyanamidom, uslijed čega je bila prouzrokovana promjena katalizatora. Ta promjena prouzrokovala je usporavanje katalizatorovog efekta.

Kako su ogledi pokazali, sastoje se reducirajuće materije u glavnom iz sumporovih jedinjenja, koja se nalaze u tehničkim rastvorima kalcijum cyanamida ili u kaši kalcijum cyanamida, na koju djeluje ugljena

kiselina. Te materije potiču velikim djelom od samog kalcijum cyanamida a manjim djelom od tehničkih ugljio-kiselih gasova. Sa jednostavnim sredstvima za taloženje, daju se ove materije u toliko otstraniti, u koliko se sastoje iz sumporvodonika.

Sumporvodonik nalazi se nakon neutralizacije samo u neznačajnim količinama, pošto se sumporvodonik, koji potiče od kalcijum sulfida spaja u kalcijum cyanamidu ili u kaši kalcijum cyanamida sa cyanamidom u sumporkarbamid.

Raspadanje sumporkarbamida može se samo sa odsumporenjem dogoditi i to sa izvjesnim metalnim solima u jednom alkalnom rastvoru. Pošto se osim toga jedan dio reducirajućih materija sastoji iz sumporne kiseline i eventualno takođe iz organskih materija, koje sa ugljio-kiselim gasovima — na pr. gasovima sagorevajućim — mogu preći u rastvor; u ovom slučaju ne uspije otstranjenje ili uništavanje reducirajućih materija sigurno i potpuno sa jednim sredstvom za taloženje nego za oxydacionu. Ponajbolje su upotrebljivi za to permanganati, persulfati, vodonik-superoxyd; mogu se također i druga oxidirajuća sredstva upotrebiti.

Primjer: 2.000 cm³ cyanamidovog rastvora sa 2,5% kalcijum cyanamida mješaju se sa 200 grama mangan-superoxyda pri 55% C. Za pola sata bio je čista i cyana nid pretvoren u karbamid. U karbamidovom rastvoru mogao se je kvalitativno u većim količinama ustanoviti mangan pomoću oxydirajućih sredstava, kao što je vodonik superoxyd i rastvor sodium hypohlorida.

Ako je pri istom ogledu na cyanamidov rastvor prije katalize djelovao u hladnom

stanju kalijumpermanganatov rastvor, onda se je reducirao kalijumpermanganat sa odlučivanjem od mangan-superoxyda. Na to slijedeće kataličko preobraženje trajalo je 20 minuta a u katalizi nalazećem se karbami-dovom rastvoru nije se mogao ušlanoviti nikakav mangan.

Patentni zahtjev:

Postupak za priredjivanje karbamida iz cyanamida pomoću čvrstih katalisatora, nazačen time, što se piije katalize uniše reducirajuće materije, koje pri katalizi efekat čvrstog katalisatora smanjuju.

PATENTI SPB. 1158.